

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120209184
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120209184.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: O. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, XXX XX K., právne zastúpenému: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: Intrum Slovakia, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpenému: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.663,51 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 20Csp/135/2020 - 51 zo dňa 09.11.2020, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I. a III.

Priznáva žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobkyni 100 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 1 ods. 1, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Súd prvej inštancie takto rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca zo dňa 05.08.2020 domáhal primeraného finančného zadostučinenia vo výške 5.663,51,- eur s poukazom na úspešné uplatnenie porušenia jeho práva ako spotrebiteľa v predchádzajúcom spore vedenom pod sp. zn. 10Csp/222/2018. Terajší žalovaný si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 5.663,51,- eura s príslušenstvom. Okresný súd Prešov žalobu v časti 5.000,19,- eura zastavil a vo zvyšnej časti, t.j. o sumu 663,32,- eura žalobu zamietol z dôvodu vznesenej námietky premičania, rozsudkom zo dňa 25.6.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 01.08.2019.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore úspešný voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, boli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku. Po zohľadnení uvedených kritérií súd považoval za primerané finančné zadostučinenie vo výške 100,- eur, a preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti rozsudku vo výroku I. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Žalovaný namietal že, žalobca voči nemu nemá žiaden nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobcom nie je splnená, keďže žalobca neuplatnil žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa. Taktiež žalovaný namietal, že nie je splnená ani druhá podmienka na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Úverová zmluva, z ktorej nárok bol uplatnený bola uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou I., a.s. ako veriteľom. Žalovaný nebol účastníkom úverového vzťahu, zmluvné podmienky úverovej zmluvy nekreoval, nemohol sa tak dopustiť porušenia práv žalobcu. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil.

5. Žalobca k podanému odvolaniu písomne vyjadril. Uviedol, že sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal všetkými relevantnými otázkami skutkového a právneho charakteru, čím rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodnil. Jedinou podmienkou práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspech spotrebiteľa v súdnom konaní, bez ohľadu na to, aké právo spotrebiteľa bolo porušené. Navrhol, aby napadnutý rozsudok bol ako vecne správne potvrdený a boli mu priznané náhrada odvolacích trov.

6. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

8. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

9. Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

10. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

11. Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodnením napadnutého rozhodnutia, zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením uplatneného nároku, odvolací súd konštatuje, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie vo svojej úvahe dospel k správne záveru, že po zohľadnení kritérií považoval za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- eur.

12. V konaní nebolo sporné, že v predchádzajúcom spore pod sp. zn. 10Csp/222/2018 Okresný súd Prešov rozsudkom rozhodol, že žalobca, ktorý bol v postavení žalovaného sa úspešne domohol porušenia svojho práva ako spotrebiteľa, preto má právo na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Je zrejmé, že žalovaný sa v predchádzajúcom konaní voči dodávateľovi aktívne bránil a úspešne vo vzťahu k požadovanému nároku uplatnil námietku premlčania. Okrem toho dôvodne poukazoval na nedostatky zmluvy, v dôsledku ktorých je úver podľa zákona č. 258/2001 Z. z. bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 citovaného zákona).

V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa. Z uvedeného preto vyplýva splnenie predpokladu na priznanie primeraného finančného zadostučinenia pri uplatnenom porušení práva alebo povinnosti ustanovenej nielen samotným zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ale aj osobitnými predpismi, v tomto prípade § 53 Občianskeho zákonníka.

13. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadostučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od porušovania práv a povinností stanovených normami zameranými na ochranu spotrebiteľa a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností vznikol.

14. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Jednou z okolností ovplyvňujúcich rozhodnutie o výške primeraného finančného zadostučinenia je aj závažnosť a intenzita protiprávneho konania žalovaného a intenzita trvania a rozsahu nepriaznivých následkov u žalobkyne. Súd prvej inštancie sa náležite vyrovnal s otázkou určenia výšky primeraného finančného zadostučinenia v sume 100,- eur, pričom s týmito dôvodmi sa odvolací súd plne stotožňuje. Takto priznané finančné zadostučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní zmluvy o úvere závadne konal. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť podľa odvolacieho súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétne výška priznaného finančného zadostučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

15. Za daného stavu, s ohľadom na závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde, je priznanie finančného zadostučinenia plne dôvodné a jeho priznaná výška je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobcovi - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa.

16. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol skutkové a právne dôvody, pre ktoré považoval za primerané finančné zadostučinenie vo výške 100,- eur. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06).

17. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a 262 ods. 1 CSP. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo). Nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Žalobcu treba považovať za plne úspešného, keď mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto z jeho procesného úkonu závisela, výlučne od úvahy súdu. V predmetnom konaní výška priznaného finančného zadostučinenia závisela nepochybne od úvahy súdu. Preto odvolací súd žalobcovi vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).